

Asean Mutual Recognition Arrangement on Flight Crew Licensing (MRA FCL)

บันทึกความตกลงเรื่องใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่

บทสรุป- บันทึกข้อตกลงนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะทำขึ้น เพื่อให้ผู้ถือใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ทางการบินของประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถนำไปใช้ระหว่างกันได้ โดยไม่ต้องมีการมาผ่านกระบวนการตรวจสอบจากพนักงานเจ้าหน้าที่ของประเทศสมาชิกอาเซียนอีก ซึ่งการจะรับรองใบอนุญาตที่ออกโดยรัฐที่ต่างกันนั้น จะต้องกำหนดข้อตกลงในแง่ของกฎ ขอบเขต อำนาจความรับผิดชอบ ขั้นตอน ระเบียบปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้มีความเข้าใจที่ตรงกันเสียก่อน

อ้างอิง แผนแม่บทจากการประชุมอาเซียนซัมมิทครั้งที่ 29 เมื่อ 6 ก.ย.59 ณ สเปน.ลาว

อ้างอิง กรอบความร่วมมือของ ASAM จากการประชุมรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมภาคพื้นอาเซียนครั้งที่ 17 เมื่อวันที่ 15-16 ธ.ค.2554 ณ ประเทศกัมพูชา

อ้างอิง แผนยุทธศาสตร์การคมนาคมแห่งอาเซียน ปี 2559-2568 จากการประชุมประชุมรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมภาคพื้นอาเซียนเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2558 ณ ประเทศมาเลเซีย

เพื่อการร่วมมือทางการคมนาคมทางอากาศที่ยั่งยืนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และเพื่อผลักดันเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) 2568 อีกทั้งเพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจต่อการคมนาคมทางอากาศ

บทที่ 1 ความนิยามพร้อมความหมายที่เกี่ยวข้องกับ MRA

บทที่ 2 ขอบเขตของ MRA

2.1 ขอบเขตของ MRA ครอบคลุมถึงการยอมรับใบประกาศนียบัตร ใบอนุญาต และการอนุมัติอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับผู้ประจำหน้าที่ซึ่งออกโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่ของประเทศสมาชิกอาเซียนนั้นๆ ซึ่งการออกใบอนุญาตนั้นๆต้องสอดคล้องกับระเบียบปฏิบัติสากล การเทียบโอนใบอนุญาตนั้นๆต้องผ่านพิธีการที่ได้รับการยอมรับจากประเทศสมาชิกอาเซียน

2.2 MRA ฉบับนี้ครอบคลุมถึงคุณสมบัติของ อุปกรณ์ที่ใช้ฝึก ความสามารถในการตรวจสอบ สถาบันฝึกอบรม โปรแกรมการฝึกอบรม ตลอดจนการเทียบโอนใบอนุญาตนักบินสากล ดังนั้น จะมีเพียงใบอนุญาต CPL ATPL และ MPL ที่ครอบคลุมใน MRA ฉบับนี้

2.3 MRA ฉบับนี้ ไม่ครอบคลุมถึงใบประกาศนียบัตร ใบอนุญาต และการอนุญาตให้บินของอากาศยานไร้คนขับ หรืออากาศยานบังคับภายนอก

2.4 รายละเอียดขั้นตอนและขอบเขตของข้อตกลงนั้นถูกระบุในส่วนของ”ขั้นตอนการปฏิบัติ”ใน MRA ฉบับนี้ รายละเอียดของสถาบันและระเบียบต่างๆอยู่ในส่วนบทแนบท้าย MRA ฉบับนี้

บทที่ 3 จุดประสงค์

3.1 MRA ฉบับนี้ วางร่างและกรอบสำหรับข้อตกลงการรับใบประกาศนียบัตร ใบอนุญาต และการอนุมัติต่างๆที่เกี่ยวกับใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ระหว่างประเทศสมาชิก

3.2 จุดประสงค์ของ MRA ฉบับนี้ เพื่อ

3.2.1 เพื่อสนับสนุนความปลอดภัยในอุตสาหกรรมการบินในภูมิภาคอาเซียน

3.2.2 เพื่อสนับสนุนความแลกเปลี่ยนทางการบริการและบุคลากร ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบออกใบอนุญาตระหว่างประเทศสมาชิก

3.2.3 เพื่อส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยการหลีกเลี่ยงขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนในการออกใบอนุญาต ประกาศนียบัตร และการอนุมัติต่างๆ

3.2.4 เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการสนับสนุนและพิจารณาหาแนวทางเพื่อพัฒนาการอบรมต่อไป

3.2.5 เพื่อกำหนดขั้นตอนวิธีปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ในการรับรองใบประกาศนียบัตร ใบอนุญาต และการอนุมัติต่างๆเพื่อให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจที่โปร่งใสในอุตสาหกรรมการบินของประเทศสมาชิก

3.2.6 เพื่อพัฒนาและคงไว้ซึ่งแนวทางต่างๆตามข้อ 3.2.5 ระหว่างประเทศสมาชิก ตามแนวทางการเสริมสร้างความมั่นใจ

3.3 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามข้างต้น ประเทศสมาชิกควรจะทำตามพื้นฐานดังต่อไปนี้

3.3.1 ส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพของมาตรฐานของประเทศสมาชิก

3.3.2 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก

3.3.3 ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศนั้น ต้องยอมรับกับระบบนิติกรรมและกระบวนการตรวจสอบของประเทศสมาชิกอื่นๆ รวมถึงความแตกต่างด้วย

3.3.4 ยอมรับต่อกฎระเบียบภายในของประเทศสมาชิกอื่นๆโดยไม่ลดระดับมาตรฐานทางการบินของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ

3.3.5 ข้อตกลงระหว่างประเทศสมาชิกในการรับรองใบประกาศนียบัตร ใบอนุญาต และการอนุมัติต่างๆ ควรเป็นไปด้วยความเป็นกลาง ยุติธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกัน

3.4 MRA ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานดังนี้

3.4.1 การร่วมมือกันของประเทศสมาชิกในการรับรองมาตรฐานและขั้นตอนปฏิบัติต่างๆนั้น ควรเป็นไปตามที่องค์การการบินระหว่างประเทศกำหนด

3.4.2 แม้จะระบุในข้อ 3.4.1 แต่ประเทศสมาชิกอาเซียนอาจมีระเบียบที่ต่างจาก Annex 1 ซึ่ง ต้องได้รับการเห็นชอบจากประเทศสมาชิกประเทศอื่นๆ ก่อนที่จะดำเนินการได้

3.4.3 การตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินการออกใบอนุญาตต่างๆนั้น ต้องดำเนินการด้วย ขั้นตอนที่มีมาตรฐานที่ตกลงเห็นชอบและตกลงยอมรับร่วมกันแล้ว เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ถือใบอนุญาตนั้นๆได้มา ตามกระบวนการที่ได้มาตรฐาน

3.4.4 ในกรณีที่มีระเบียบหรือการดำเนินงานที่ไม่ได้มาตรฐานนั้น ให้ตรวจสอบกับคู่มือ ขั้นตอนการปฏิบัติ

3.5 คู่มือขั้นตอนปฏิบัติควรมี

3.5.1 ความหมาย

3.5.2 รายละเอียดของเนื้อหา

3.5.3 ขั้นตอนการดำเนินการ เช่น การทดสอบ การตรวจสอบ คุณสมบัติ การอนุมัติ การควบคุม และ การออกใบรับรอง

3.5.4 รายละเอียดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่ดำเนินการออกใบอนุญาต

3.5.5 รายละเอียดข้อตกลงความร่วมมือ

3.5.6 รายละเอียดของการวิเคราะห์ และการสุ่มตรวจและการควบคุม

3.5.7 รายละเอียดของการแก้ไข หรือการยกเลิกขั้นตอนการตรวจสอบ

3.5.8 มาตรฐานและขั้นตอนที่ได้รับการยอมรับ และข้อกำหนดเพื่อหาสิ่งที่แตกต่าง ในด้าน มาตรฐาน กฎ ขั้นตอน การปฏิบัติ และระบบ

3.6 เพื่อให้ทางประเทศสมาชิกสามารถยอมรับต่อบັນที่ข้อตกลงนี้ได้ นั้น จะต้องมีความมาตรฐานทางนิรภัย และการตรวจสอบต่างๆ

3.6.1 ต้องรักษาระดับตามโปรแกรมการตรวจต่อเนื่องจากองค์การการบินระหว่างประเทศ ICAO Universal Oversight Audit Programme (USOAP) Continuous Monitoring Approach (CMA)

Effective Implementation (EI) โดยจะต้องมีระดับที่ 60% หรือตามระดับของสากล ณ ขณะนั้นๆ โดยใช้ค่าที่สูงกว่า และค่ามาตรฐานสากลของฝ่ายมาตรฐานผู้ประจำหน้าที่ และฝ่ายองค์กรและกฎหมาย รวมถึงทั้ง Critical Element ทั้ง 8

3.6.2 ต้องไม่มีค่าความเสี่ยงในด้านนิรภัย (Significant Safety Concerns -SSCS) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายมาตรฐานผู้ประจำหน้าที่ ฝ่ายองค์กรหรือฝ่ายกฎหมาย

3.7 หากว่าประเทศสมาชิกไม่สามารถปฏิบัติตามได้ดังตาม USOAP ต้องการได้นั้น ทางประเทศสมาชิกต้องสามารถแจ้งแผนการแก้ไขต่อประเทศสมาชิกอื่นๆ ในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่สามารถทำได้ ประเทศสมาชิกอาเซียนอาจจะบังคับข้อตกลงต่างๆที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตใหม่ๆ จนกว่าข้อความเสี่ยงจะถูกแก้ไข

3.8 ขั้นตอนปฏิบัติแต่ละข้อนั้นจะมี Annex ที่มี ทะเบียนรายชื่อรัฐภาคี whitelist และรายละเอียดของรัฐภาคีและสถาบันฝึกอบรมต่างๆที่ได้ตามมาตรฐานตรงตามที่ระบุกำกับอยู่ ซึ่งผู้ที่ถือใบอนุญาตจากรัฐภาคีใน whitelist นี้ ถึงจะมีสิทธิที่จะเทียบโอนได้

บทที่ 4 ความร่วมมือจากประเทศสมาชิกอาเซียน

4.1 เพื่อเป็นการสนับสนุนและให้ข้อตกลงดำเนินไปอย่างราบรื่นนั้น ต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน และมีระบบฐานข้อมูลทางด้านเทคนิค และเพื่อออกความต้องการทางเทคนิค รวมถึงผลการตรวจสอบ

4.2 ประเทศสมาชิกอาเซียนควรดำเนินการดังนี้

4.2.1 รับทราบการเทียบโอนของใบประกาศนียบัตร ใบอนุญาต และการอนุมัติ ภายใต้ MRA ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับผิดชอบมีอำนาจในการดำเนินการ

4.2.2 สนับสนุนให้ทั้งภาคและภาคประชาชนรับทราบถึงการเทียบประกาศนียบัตร ใบอนุญาต และการอนุมัติ ของประเทศสมาชิกอาเซียน และการควบคุมความลับของเอกสาร พร้อมการรับผิดชอบทางด้านกฎหมายและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อชี้แจงต่อภาคอุตสาหกรรมในการเข้าร่วม MRA นี้

4.2.3 มีขั้นตอนการร้องเรียน

4.2.4 ใช้แบบฟอร์มที่ได้รับความเห็นชอบ การเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อการวิเคราะห์หาสิ่งที่แตกต่าง และใช้ฐานข้อมูลเดียว

4.2.5 การจัดตั้งและร่วมในกระบวนการบริหารที่เกี่ยวข้องเพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานและให้เป็นไปตามระเบียบขั้นตอนปฏิบัติ

4.2.6 ชี้แจงแก่ประเทศสมาชิกอื่นๆเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงใดๆหรือมีการสอบสวนใดๆต่อข้อปฏิบัติที่ได้รับการเห็นชอบแล้ว

4.2.7 ผู้ถือใบอนุญาตที่จดทะเบียนในประเทศสมาชิกอาเซียนต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข

4.2.8 ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และการดำเนินงานและขั้นตอนปฏิบัติของ MRA ภายในอาณาประเทศของตน

4.3 การจัดตั้งขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวข้องกับบทที่ 4.2.6 ควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.3.1 ดำเนินตามข้อปฏิบัติของ MRA เพื่อให้การดำเนินการต่างๆเป็นไปอย่างราบรื่น

4.3.2 พัฒนาขั้นตอนต่างๆที่สัมพันธ์กันเพื่อลดขั้นตอนการนำไปปฏิบัติ

4.3.3 ควรตกลงถึงสิ่งที่ต้องครอบคลุมก่อนการปฏิบัติจริง

4.3.4 โกล่เกลี่ยหากเกิดข้อพิพาทภายใต้เงื่อนไข MRA

4.4 ข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับบทที่ 4.2.6 ควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.4.1 เพื่อดำเนินการตามระเบียบและข้อปฏิบัติของประเทศสมาชิกอาเซียน และเพื่อพัฒนาตรวจสอบ ปรับปรุง และส่งเสริม ข้อปฏิบัติที่ได้เห็นชอบร่วมกัน ให้เป็นไปตามมาตรฐานขององค์การการบินระหว่างประเทศ

4.4.2 เพื่อส่งเสริมการยอมรับใบประกาศนียบัตร ใบอนุญาต และ พัฒนากลยุทธ์เพื่อช่วยหน่วยใบอนุญาตของประเทศสมาชิกและภาคอุตสาหกรรมเพื่อเป็นการลดอุปสรรคและดำเนินการได้อย่างราบรื่น

4.4.3 เนื่องจากประเทศสมาชิกแต่ละประเทศมีกระบวนการที่ต่างกัน ดังนั้น รัฐบาลและหน่วยงานรับผิดชอบด้านใบอนุญาตควรหาหรือลดขั้นตอนในการเทียบโอนใบอนุญาต

4.4.4 เพื่อให้การตรวจสอบและการแลกเปลี่ยนข้อมูลเป็นไปอย่างเหมาะสมต่อเนื่อง จึงควรปฏิบัติดังนี้

4.4.4.1 ควรมีการพัฒนา แก่ไข และดำเนินการสุ่มตรวจและการตรวจสอบ ควรมีรายงานถึงสถานะ ถึงสาเหตุของปัญหาต่างๆ

4.4.4.2 ควรมีการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านกฎ ระเบียบ และ ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาต รวมถึงระเบียบข้อบังคับ คู่มือ สิ่งพิมพ์และรายชื่อผู้ถือใบอนุญาต อย่างสม่ำเสมอ

4.4.5 เพื่อให้มีขั้นตอนเกี่ยวกับการรับรองใบประกาศนียบัตร ใบอนุญาต และการอนุมัติ ดังนี้

4.4.5.1 ขั้นตอนการรับรองใบอนุญาตต่างๆภายในเงื่อนไขของ MRA

4.4.5.2 ข้อกำหนดในการรับรองการตรวจสอบทางด้านเทคนิคและกฎระเบียบ

4.4.5.3 กฎระเบียบทางเทคนิคของประเทศสมาชิกจะถูกจัดแยกและตีความอย่างไร

4.4.5.4 พัฒนาการฝึกอบรมและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของ MRA

4.4.5.5 จัดเกณฑ์ระดับความสามารถของหน่วยงานใบอนุญาตของประเทศสมาชิก และหาแนวทางตรวจสอบการดำเนินงานของประเทศสมาชิก

บทที่ 5 ความสัมพันธ์เชื่อมโยงต่อข้อตกลงอื่นๆ

5.1 บันทึกข้อตกลง MRA และขั้นตอนปฏิบัติใช้แทนบันทึกข้อตกลงอื่นๆในเรื่องที่เกี่ยวกับหัวข้อใน MRA แต่ไม่มีผลต่อข้อตกลงในหัวข้ออื่นๆ

5.2 ถ้าประเทศสมาชิกอาเซียนเห็นชอบต่อบันทึกความร่วมมือ หรือสนับสนุนต่อการตัดสินใจขององค์การการบินระหว่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ ซึ่งกล่าวถึงหัวข้อที่กล่าวถึงใน MRA ก็จะต้องหารือก่อนที่จะมีการแก้ไข

บทที่ 6 ข้อตกลงกรณีพิพาท

6.1 ประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องวิธีในทุกช่องทางการสื่อสารเพื่อหารือร่วมกัน หากมีความเห็นขัดแย้งใน MRA นี้

6.2 ข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนที่เกี่ยวกับการตีความหรือการดำเนินการของ MRA นั้น จะต้องตกลงกันระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องนั้นๆ หากไม่สามารถตกลงได้ ให้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติที่บันทึกตกลงกันไว้เมื่อ วันที่ 29 พ.ย. 2547 ที่สปป.ลาว

บทที่ 7 การป้องกันข้อมูลและการขอข้อมูล

7.1 ข้อมูลที่ส่งต่อประเทศสมาชิกอาเซียนนั้นเป็นข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน เป็นข้อมูลเฉพาะบุคคล ข้อมูลทางการแพทย์ หรือข้อมูลทางธุรกิจการค้า หากไม่มีความจำเป็นทางกฎหมาย ประเทศสมาชิกอาเซียนไม่มีสิทธิ์ที่จะคัดลอก ส่งต่อ หรือแสดงข้อมูลต่อบุคคลอื่นยกเว้นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นลายลักษณ์อักษรก่อน

7.2 หากมีบุคคลใดต้องการขอข้อมูลในข้อ 7.1 ต้องกระทำตามขั้นตอนของกฎหมาย โดยที่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่รับเรื่องต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของประเทศนั้นๆก่อนทำการเปิดเผยข้อมูล

7.3 ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องรับผิดชอบต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลลับภายใต้กฎหมายและระเบียบ

7.4 ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องรอบคอบต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ เพื่อป้องกันการเปิดเผยข้อมูล

บทที่ 8 การทบทวน

8.1 ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องตรวจสอบการปฏิบัติการของ MRA ทุกห้า(5)ปี

8.2 การตรวจสอบการปฏิบัติการนั้นเพื่อวิเคราะห์ถึงผลการดำเนินการ รวมถึงการแลกเปลี่ยนทางการค้าและแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อพัฒนาต่อไป

8.3 การตรวจสอบการปฏิบัติการนั้นต้องมีการวิเคราะห์การแก้ไขข้อกฎหมายต่างๆใน MRA ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนต้องลงความเห็นร่วมกันต่อไปว่าจะคงไว้หรือยกเลิกข้อใดบ้าง และจะต้องหาขอบเขตร่วมกันต่อไป

บทที่ 9 การระงับข้อตกลง

9.1 การระงับใบอนุญาตต่างๆที่ออกโดยประเทศสมาชิคนั้นสามารถระงับได้ชั่วคราว จนกว่าขั้นตอนการตรวจสอบจะเสร็จสิ้น ซึ่งประเทศสมาชิกที่ถูกระงับนั้นต้องจัดทำขั้นตอนแก้ไขและเสนอต่อประเทศสมาชิกอื่นๆพิจารณาจนกว่าจะเห็นชอบ หากหน่วยงานรับผิดชอบการออกใบอนุญาตไม่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ การรับรองใบอนุญาตก็อาจถูกยกเลิก ภายหลังจากที่ประเทศสมาชิกอื่นๆได้พิจารณาแล้ว

9.2 การอนุมัติสถาบันฝึกอบรมหรือ ผู้ถือใบอนุญาตอื่นๆนั้น อาจถูกยกเลิกได้โดยประเทศสมาชิกอาเซียน หากมีเหตุสมควรแก่การถูกยกเลิก หรือไม่ได้มาตรฐานความปลอดภัย

9.3 หากมีประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใดระงับ ยกเลิก หรือ ยุติ ใบอนุญาตใดๆก็ตาม ต้องแจ้งต่อประเทศสมาชิกอื่นๆภายในสาม(3)วัน

บทที่ 10 การแก้ไข

10.1 MRA ฉบับนี้อาจแก้ไขได้ตามบันทึกความเข้าใจโดยประเทศสมาชิกอื่นๆ

10.2 การแก้ไขใดๆต้องไม่ขัดต่อสิทธิและข้อบังคับที่มีก่อน MRA ฉบับนี้ หรือ วันที่บันทึกการแก้ไข

บทที่ 11 ความโปร่งใส

หากมีประเทศสมาชิกประเทศใดต้องการแก้ไขข้อกำหนด ซึ่งมีผลต่อ MRA นี้ ให้ประเทศสมาชิกลำดับก่อนทำบันทึกถึงประเทศสมาชิกอื่นๆไม่น้อยกว่า 12 เดือน ก่อนวันที่จะเสนอลงนามแก้ไข พร้อมทั้งระบุสาเหตุด้วย

บทที่ 12 การบังคับใช้ข้อตกลง

12.1 MRA ฉบับนี้ต้องลงนามโดยตัวแทนประเทศสมาชิกทุกประเทศโดยมีเลขานุการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในใบรับรองที่ออกให้แต่ละประเทศ

12.2 MRA ฉบับนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกตามคู่มือปฏิบัติของประเทศนั้นๆ

12.3 ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศนั้น ต้องยืนยันการเข้าร่วมโดยมอบสิ่งยืนยันการอนุมัติ ต่อเลขานุการอาเซียน

12.4 MRA ฉบับนี้จะถูกบังคับใช้ในวันที่มอบสิ่งยืนยันการอนุมัติ (Instrument of Ratification) ครั้งที่ 10 ต่อเลขานุการอาเซียน

-ตัวแทนแต่ละประเทศลงนาม   บันทึกข้อตกลงการรับรองใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ของประเทศสมาชิกอาเซียน-

-บันทึกที่ เมือง ประเทศ วันที่/เดือน/ปี -

-ประเทศสมาชิกอาเซียนลงนาม เรียงตามพยัญชนะ-